

ประกาศกรมปศุสัตว์

เรื่อง การตรวจโรคและการตรวจพิสูจน์โรคสัตว์ในสัตว์ที่ฆ่าในโรงฆ่าสัตว์หรือฆ่าสัตว์
และเนื้อสัตว์ของสัตว์ที่ตายโดยมิได้ถูกฆ่า เพื่อการรับรองให้จำหน่ายเนื้อสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๔ วรรคห้า มาตรา ๓๖ วรรคสอง และมาตรา ๓๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ อธิบดีกรมปศุสัตว์ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการตรวจโรคและการตรวจพิสูจน์โรคสัตว์ในสัตว์ที่ฆ่าในโรงฆ่าสัตว์หรือฆ่าสัตว์ และเนื้อสัตว์ของสัตว์ที่ตายโดยมิได้ถูกฆ่า เพื่อการรับรองให้จำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ การตรวจโรคและการตรวจพิสูจน์โรคสัตว์ในสัตว์ที่ฆ่าในโรงฆ่าสัตว์หรือฆ่าสัตว์ และเนื้อสัตว์ของสัตว์ที่ตายโดยมิได้ถูกฆ่าเพื่อการรับรองให้จำหน่ายเนื้อสัตว์ ให้กระทำโดยพนักงานตรวจโรคสัตว์

หมวด ๑

การตรวจโรคและตรวจพิสูจน์โรคสัตว์ก่อนการฆ่าสัตว์

ข้อ ๔ เมื่อผู้ประสงค์จะฆ่าสัตว์ในโรงฆ่าสัตว์หรือฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ ได้แจ้งชนิดและจำนวนสัตว์ที่จะฆ่า แหล่งที่มาของสัตว์ที่จะฆ่า วันและเวลาที่จะฆ่าสัตว์ และชื่อของโรงฆ่าสัตว์หรือสถานที่ฆ่าสัตว์ต่อพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วแต่กรณี พร้อมทั้งได้ชำระอากรการฆ่าสัตว์ตามกฎหมายแล้ว ให้พนักงานตรวจโรคสัตว์ ปฏิบัติดังนี้

(๑) ตรวจสอบแหล่งที่มาของสัตว์ ดังนี้

(ก) ประวัติการเลี้ยง การรักษา หรือการฉีดวัคซีน

(ข) ใบอนุญาตเคลื่อนย้ายตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ หรือหนังสือรับรองแหล่งที่มาของสัตว์เพื่อเข้าโรงฆ่าสัตว์

(ค) ตรวจสอบแบบตอบรับการแจ้งการฆ่าสัตว์ การชำระค่าอากรการฆ่าสัตว์

(๒) ตรวจสอบสวัสดิภาพสัตว์ที่โรงพักสัตว์อย่างสม่ำเสมอเป็นระบบตั้งแต่วันที่สัตว์พัก ด้วยความความนุ่มนวล ไม่ทำให้สัตว์ตื่นตกใจ บาดเจ็บ เจ็บปวด ทรมาน หรือเกิดความเครียด

(๓) ตรวจสอบสุขภาพสัตว์ที่โรงพักสัตว์โดยวิธีสังเกตอาการของสัตว์ ตรวจร่างกาย และอวัยวะของสัตว์ ทั้งนี้ สัตว์ที่จะฆ่าต้องมีสุขภาพปกติ ไม่เป็นโรค ไม่มีสารตกค้างที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค

การตรวจสอบสุขภาพสัตว์ตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่ปรากฏว่าสัตว์ที่จะทำการข่านั้นเป็นโรคหรือสงสัยว่าเป็นโรค หรือมีสารตกค้าง หรือสงสัยว่ามีสารตกค้าง หรือมีลักษณะที่ไม่เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์นั้นเป็นอาหารตามประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดโรคหรือลักษณะไม่เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์นั้นเป็นอาหารตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อ ๕ ในกรณีที่พนักงานตรวจโรคสัตว์มีเหตุอันควรสงสัยว่าสัตว์ที่จะฆ่าตามข้อ ๔ เป็นโรคหรือมีสารตกค้างที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค หรือมีลักษณะที่ไม่เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์นั้นเป็นอาหารให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้พนักงานตรวจโรคสัตว์ส่งผลการฆ่าสัตว์ และให้แยกสัตว์นั้นไว้เพื่อตรวจพิสูจน์ที่โรงพัก สัตว์จนกว่าจะทราบผลทางห้องปฏิบัติการ

(๒) เก็บตัวอย่างส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการของกรมปศุสัตว์หรือที่กรมปศุสัตว์ให้การรับรอง และเมื่อทำการตรวจพิสูจน์แล้วปรากฏว่า

(ก) สัตว์ที่จะข่านั้นเป็นโรค หรือมีสารตกค้างที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค หรือมีลักษณะไม่เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์นั้นเป็นอาหารตามที่อธิบดีประกาศกำหนด ให้พนักงานตรวจโรคสัตว์ปฏิบัติ ดังนี้

๑) ให้มีคำสั่งงดการฆ่าสัตว์นั้น

๒) แจ้งต่อพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการคืนอาการ การฆ่าสัตว์ให้แก่ผู้ประสงค์จะฆ่าสัตว์ตามกฎหมายด้วย

๓) ในกรณีที่เกิดโรคระบาดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าสัตว์ที่จะฆ่าเป็นโรคระบาด ให้ปฏิบัติตามกฎหมายโรคระบาดสัตว์

(ข) สัตว์ที่จะข่านั้นไม่เป็นโรค ไม่มีสารตกค้างที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค และมีความเหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์นั้นเป็นอาหาร ให้พนักงานตรวจโรคสัตว์มีคำสั่งให้ฆ่าสัตว์นั้น

หมวด ๒

การตรวจโรคและการตรวจพิสูจน์โรคสัตว์หลังการฆ่าสัตว์

ข้อ ๖ เมื่อได้ทำการฆ่าสัตว์เสร็จแล้ว ก่อนการรับรองให้จำหน่ายเนื้อสัตว์ให้พนักงานตรวจโรคสัตว์ตรวจเนื้อสัตว์ โดยการสังเกต สัมผัส หรือพิสูจน์กลิ่น เพื่อตรวจพิสูจน์เนื้อสัตว์ที่จะพิจารณา รับรองให้จำหน่ายนั้นว่าไม่เป็นโรค หรือสงสัยว่าเป็นโรค หรือมีสารตกค้าง หรือสงสัยว่ามีสารตกค้าง หรือมีลักษณะที่ไม่เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์นั้นเป็นอาหารตามประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดโรคหรือลักษณะไม่เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์นั้นเป็นอาหาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙

ในระหว่างการตรวจพิสูจน์เนื้อสัตว์ตามวรรคหนึ่ง พนักงานตรวจโรคสัตว์ต้องระมัดระวัง และป้องกันไม่ให้เนื้อสัตว์ที่ตรวจพิสูจน์เกิดการปนเปื้อน

ข้อ ๗ ในกรณีที่พนักงานตรวจโรคสัตว์มีเหตุอันควรสงสัยว่าเนื้อสัตว์นั้นเป็นโรค หรือมีสารตกค้างที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค หรือมีลักษณะไม่เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์นั้นเป็นอาหารตามที่อธิบดีประกาศกำหนด ให้พนักงานตรวจโรคสัตว์ทำการผ่าเนื้อสัตว์หรือเก็บตัวอย่างส่งตรวจพิสูจน์ทางห้องปฏิบัติการของกรมปศุสัตว์หรือที่กรมปศุสัตว์ให้การรับรอง

ถ้าผลการตรวจพิสูจน์เนื้อสัตว์ตามวรรคหนึ่งพบโรค หรือสารตกค้างที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค หรือมีลักษณะไม่เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์นั้นเป็นอาหารตามที่ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดโรคหรือลักษณะไม่เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์นั้นเป็นอาหาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้พนักงานตรวจโรคสัตว์ส่งทำลายเนื้อสัตว์นั้นทั้งหมดหรือบางส่วน หรือสั่งให้จัดทำให้เป็นเนื้อสัตว์ที่เหมาะสมสำหรับการบริโภคก่อน

การจัดทำให้เป็นเนื้อสัตว์ที่เหมาะสมสำหรับการบริโภคตามวรรคสอง ให้พนักงานตรวจโรคสัตว์ปฏิบัติดังนี้

(๑) เนื้อสัตว์ที่ส่วนหนึ่งส่วนใดมีรอยโรคตามประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดโรคหรือลักษณะไม่เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์นั้นเป็นอาหาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ถือว่าเนื้อสัตว์ส่วนนั้นไม่เหมาะสมที่จะใช้บริโภคเป็นอาหาร ให้พนักงานตรวจโรคสัตว์สั่งให้ทำลายเนื้อสัตว์นั้นทั้งหมด

(๒) เนื้อสัตว์ที่ส่วนหนึ่งส่วนใดมีลักษณะไม่เหมาะสมที่จะใช้บริโภคเป็นอาหารตามข้อ ๓ ของประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดโรคหรือลักษณะไม่เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์นั้นเป็นอาหาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้พนักงานตรวจโรคสัตว์สั่งให้ตัดเนื้อสัตว์ส่วนที่เสียนั้นออกแล้วนำไปทำลายทิ้ง หากต้องการนำเนื้อสัตว์ส่วนที่เสียนั้นไปบริโภค หรือจะนำไปทำเป็นอาหารสัตว์ ให้พนักงานตรวจโรคสัตว์สั่งให้นำไปผ่านกระบวนการให้ความร้อนที่อุณหภูมิ ๑๓๓ องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน ๒๐ นาที ที่ความดัน ๓ บาร์ ก่อนใช้เนื้อสัตว์ส่วนนั้นเป็นอาหาร

หมวด ๓

การตรวจโรคและการตรวจพิสูจน์โรคสัตว์กรณีสัตว์ตายโดยมิได้ถูกฆ่า

ข้อ ๘ การตรวจโรคและการพิสูจน์กรณีสัตว์ตายโดยมิได้ถูกฆ่าเพื่อการรับรองให้จำหน่ายเนื้อสัตว์ ให้พนักงานตรวจโรคสัตว์ตรวจสอบแหล่งที่มาของสัตว์ ประวัติการเลี้ยง การรักษา หรือการฉีดวัคซีน ประวัติการเคลื่อนย้าย และดำเนินการตามหมวด ๒ โดยอนุโลม

หมวด ๔
การรายงาน

ข้อ ๙ ให้พนักงานตรวจโรคสัตว์ รายงานการตรวจโรคและพิสูจน์โรคสัตว์ตามประกาศนี้ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์ทราบทุกเดือนภายในวันที่ ๕ ของเดือนถัดไป
การรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้แบบรายงานการตรวจโรคและพิสูจน์โรคสัตว์ที่กรมปศุสัตว์กำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

อภัย สุทธิสังข์
อธิบดีกรมปศุสัตว์